

Милош Валигурски

ГЛАГОЛИ МИРОВАЊА

КАПТИФ БАЛОН

ветром изигран
душом заваран
годинама сам заошијао
океаном. Унедоглед се
одбијао: од корице
до корице, од дужице до дужице.
Ништавило над собом
примао здраво за готово.
„То је услов за слободу”, мантрао сам.
Хтедох да бацим јакну,
растворим се,
врт да будем,
небо.

Богу хвала, већ сутра вратићеш се
раскрилићеш капије за којима шире се ливаде
Тамо ћемо у гондолу сести, полетети.
Цакове с песком бацаћеш одозго
да бисмо се винули високо. Вирим
доле: земља све даља
а опет стала у видно поље.
Казаћеш: „Не брини, тата,
зачас се враћам
овај балон виси на узици. Гле
како чврсто држим канап!”

И тек по слетању
кад спустимо се, срећом,
видећеш, ручица
не стеже канап,
ушла се у моју руку.

9. ДЕЦЕМБАР 1928. ГОДИНЕ

тог дана
родио се
и умро
Андришка Хохол
чији сам гроб
видео
на гробљу
у Шомошкүфалу
другог октобра 2016. године
на излету
којег се готово
више и не сећам

УЛИЦА ВРТОВА 25/74

никада нема ничег
увек само
ту и тамо
у предсобљу полуципеле
сабласти кухиње
на столу рупе у сиру
без сира
промашено купатило
чулне напрслине огледала
извехуњале испарине клоње
између доклатне рукотворине и дечје собе
кроз сновидни салон
вуче промаја ДНК
приде кабинет апстиненције
дискретно бакино одсуство
урлање тишине

лармање шуїљине
бујица нишїарије¹
глапње
повлаче се
по кући
по мени

* * *

у сїомен Дејану Сїошићу

безветрица
у долини кућице пилана
из димњака куља дим равни окорци
у темпу пулса даха у висини
задигнуте дечакове главе
преко извијених моштаница једнолични бат лопте
не пада му на руке
у ваздуху крила гусака
шкрипе врата на старим шаркама
дрво мирише свежим кладама
претиче своје отеловљење
како год га назвао свеједно је
на крају нас ионако допадне
цилик тестере
стружу дрводељци на поднебесним дирецима

ДУНАВ ЈЕ ЗАЛЕЂЕН

Дунав је залеђен.
И дилеме нема: да уђем, да не уђем, двапут или једном?
У исту или већ друкчију?
Истоветну а флуидну ил' флуидну а једну?
У стално пролажење или у постојаност кретње?
У очај или наду?
У смрт, а можебити у трајање?
Дунав је залеђен.
Дилеме нема.

¹ Стихови из песме *Цо јесї* /Што постоји/ Жежија Фицовског, пољског песника, писца, преводиоца, чувеног познаваоца стваралаштва Бруна Шульца. – (Прим. прев.)

И би тако.
Напоследку стоји река.
У животу нећу више извести ниједну кретњу.
Срећан ко никад, пружући се по кревету,
и гледати у своје почивше разигране на леду.

ПОЧИНАК

а када дође
склопи пред њом очи
и заспи да види

пре него што се нагне
и пре него што ти шапне

пре него те обујми
на корак од ње заспи и преспавај је
нека твој сан претекне њен стисак

макар засвагда прионула уза те
спавај дуже но обично

у инат додиру њеном спавај
не узмичи

чак и да се никад не пробудиш
спавај, само не умири

и у местиа одмора усели их

ФРИЖИДЕР

Предалеко си
да те не бих сањао. Сваког Те дана
видим. Кажеш
да у идеалној пустињи Памет
сама почиње да производи Сlike и Звуке.

Да ли због тога наш Фрижидер
откад ниси ту, све гласније
Јечи?

ЂЕРКА, ЦИРКУС

евоцирајши, шагорећи умирајши
Гжегож Кажмјерчак

годину дана уназад
дванаестомесечна
у колицима гледала је страшила
стрелке и белке у музеју
космонаутике
у Москви
и још псето катапултирано
испаљено
из сателита спутњик 5
19. августа 1960.
а сад двогодишња
сама седи на санкама
и каже нећу даље
хоћу назад
а мени се чини
да би један успели повратак
па макар из космоса био
сасвим довољан –
да и даље треба летети
скакати преметати изводити
салто мортале

ГЛАГОЛИ МИРОВАЊА

Оцу Толнају

Лапавица.
На путу до посла, ужурбана
промичеш ми између аутомобила,
лавираш међу локвама, скакућеш.
Барице одражавају твоју неуловљиву прилику.
На асфалту књига, ружичастих корица, ветар је нервозно листа.
Сагињеш се. Завлачиш руку међу раслојене странице. Паркинг.
Страна 296. Снимак.
На обали рибњака без риба
загледан у стајаћу воду
укипио се. Ко?
Седи један човек.

ПОСЛЕДЊИ ВАГОН

Оно, кад успораваш, кад задихан истрчаваш на перон и видиш како измичу испред тебе два црвена светла и крај композиције. Чујеш звук сирене који јењава. Стајеш, јер већ ти је јасно да нећеш стићи. Напола корака замиреш, више не мрдаш. Више се ништа неће завршити, ништа почети, промена неће бити. Има да дреждиш овде све док не мандркнеш... ма какви, смрт по тебе неће доћи, нико ти неће притећи у помоћ. Времена ти понестаје. На вечност си набасао: пет до дванаест на станици крај колосека с ког је управо отишао твој последњи брзи. Светла се гасе, удаљен звиждук електричне локомотиве. Под клупом склупчани мешанац. Спава. Губитак и безбрижност. Спокојство незнања. Није ни прекасно а ни прерано. Времена немаш, само бесконачност.

МИЛОШ ВАЛИГУРСКИ (Miłosz Waligórski, 1981), по образовању хунгариста и слависта, истакнути пољски песник млађе генерације, преводилац мађарске, словачке и српске књижевности. Аутор бројних песничких превода, врстан познавалац и промотер балканске и источноевропске културе. Стипендиста мађарских и хрватских универзитета. За приређивање и превод на пољски антологије српске поезије добио је 2015. године књижевну награду „Адам Влодек”, коју додељује Фондација Виславе Шимборске. Радио је као лектор пољског језика у Новом Саду и у Бањској Бистрици. Сарађује са најзначајнијим пољским књижевним листовима, аутор је три збирке песама: *36 начина за ђразнину* (2012), *32 ђрађа ка* (2015), *Хемијска оловка* (2017); две прозне књиге: *Ко је ђо видео* (2016) и *Мале ђрозе* (2016). Превођен је на словеначки и русински. Критичари га оцењују као следбеника авангардних концепција непрестајања на ограниченост говора и поетике, ентузијасту речи који помно посматра језичке могућности, послушкује језичку мелодију, поиграва се њоме, производећи тако властите зачудне, слојевите и оригиналне поетске партитуре.

С пољског превела и белешку о аутору сачинила МИЛИЦА МАРКИЋ